

Matkalla Karjalassa kesäkuulla 2008

Lumivaaran kirkossa

Lumivaaran Kumolassa, Laatokan ja Kylälammen reunamalla oleva Kammosen kallio sai taas kesäkuussa entisiä asukkaitaan palaamaan juurilleen mukanaan jälkipolvea sekä ystäviä, ihastelemaan luonnon hiljaisuutta ja kauneutta ja muistelemaan menneitä aikoja ennen järkyttäviä sota-aikoja ja kotien menettämiä.

Pakkasen sukuseura oli koonnut kaksi bussillista matkalaisia. Toinen bussi lähti Helsingistä ja toinen Alavudelta. Tapasimme Tohmajärvellä, ja siitä jatkoimme samalla bussilla Lahdenpohjaan, jossa yövyimme. Oppaamme Eija Myllys kertoi Karjalan puolen alueista ja historiasta mielenkiintoisesti ja hoiti asiamme koko matkan ajan hyvin kiitettävästi. MEITÄ KAMMOSIA MUKANA OLI 8, YSTÄVÄPARISKUNTAMME JA OKSALAN ANNELI, JOTKA YÖVYIMME MÖKEISSÄ.

ENSIMMÄISENÄ PÄIVÄNÄ aamupalan jälkeen lähdimme eväsreppuinemme bussilla kohti Lumivaaraa, ja ensin menimme kirkkoon. Siellä lauloimme yhdessä iki-ihanan suvivorren. Sen jälkeen koitti pieni hiljainen hetki Pakkasen suvusta hiljattain poisnukkuneiden muistoksi. Totesimme, että taas oli joku tarvinnut lankkuja kirkon lattiasta, koska aukko lattiassa oli suurentunut. Äitini perhe istui aina kuulemma jumalanpalveluksessa lähellä saarnastuolia, koska heidän ukollaan oli ollut huono kuulo. Kirkon vieressä olevaan hautausmaaahan on haudattu myös äitini isä.

Kammosen kalliolla

Kirkon pihasta bussi ajoi Kumolan koulun kohdalle, ja siitä jokainen lähti omille konnuilleen. Meillä oli siitä kävelymatkaa noin pari kilometriä. Kammosen veljesten Antin ja Ernestin talot ovat olleet siinä vierekkäin. Äitini perheen kodista on jäljellä vain kivijalkaa, mutta Ernest Kammosen talossa on asustanut venäläinen vanhempi pariskunta, Nadja ja Boris. Monena kesänä meitä Kammosia on siellä käynyt. He ovat aina ottaneet avosylin meitä vastaan. Enoni Keijo on opiskellut venäjää, ja hän on aina kirjoittanut heille menostamme. Boris on kuollut muutamia vuosia sitten. Viimeksi pari vuotta sitten käydessämme oli Nadja vielä iloisena ottamassa meitä vastaan. Emme silloin aavistaneet, että näimme Nadjan viimeisen kerran.

Edellisten käyntiemme tapaan leirydyimme kalliolle. Keltaiset maksaruohot ja muut kasvit koristivat kalliota. Nousimme kallioiselle Liekunmäelle, siellä hiljaisuudessa katsoessa avaraa peltomaisemaa, tuntui että hengityskin kulkee vapaasti. Toiseen suuntaan katsoen näkyy Kylälampi, Neitvuori ja Laatokan lahti. Siinä istuessani mietin elämää silloin ennen: Kolme sukupolvea on asunut samassa talossa, pienessä pihapiirissä lehmät, hevoset ja muut eläimet, naapurit ovat olleet läheisiä ja lapset ovat juosseet naapurista toiseen.

Siinä kalliolla istuessani muistelen lämpimästi Helmi-mummoani. Kuinka raskasta hänellä on monen muun äidin tavoin ollut sota-ajan lähestyessä ja sodan aikana. Aviomies joutui

lähtemään sotaan, oli jätettävä koti ja lähdettävä viiden lapsen kanssa kohti tuntematonta. Ja ne kaikki kokemukset vieraissa oloissa. Välillä iloinen paluu kotiseudulle ja laittamaan kotia kuntoon. Jälleen syttyi sota ja kaikki toistui uudelleen vielä rankemmin. Aviomies kaatui sodassa ja mummoni jäi odottamaan lasta. Lapsi syntyi ja taas oli jätettävä koti ja lähdettävä kuuden lapsen kanssa. Sittenhän ei paluuta enää ollut kotiin Karjalaan. UUSISSA OLOISSA oli raivattava peltoa ja laitettava koti perheelle. Mummo oli silti iloinen ja elämänmyönteinen vielä vanhuksenakin. Hän nukkui pois 90-vuotiaana. Paljoa mummo ei meille lastenlapsillekaan pystynyt vaikeista ajoistaan kertomaan.

Kävelimme vielä entiseen laivarantaan. Siellä olemme aina käyneet ihailmassa Laatokkaa. Nyt kaunis näkymä oli muuttunut, sillä siihen oli rakennettu kalanviljelyslaitos. Juuri siitä laivarannasta mummoni ja isoisäni ovat lähteneet aikoinaan häämatkalle Valamoon.

Runot vievät menneeseen

Lauloimme ILTAISIN yhdessä monta laulua. Lähinnä karjalaisia, mutta tulihan Esalta ja Raimolta pohjalainenkin laulu "kaksipa poikaa Kurikasta". Vieraampi laulu meille nuoremmille oli tunteikas Karjalan törmäsillä:

"Karjalan törmäsillä lapsena leikin,
kyykkiä, keiloja kisaellen,
maailman tieni jos minne mun veikin,
niin kotoisia kunnaita unhoita en.
Synnyinmaalleni mun kuuluu lauluni,
mä uskon voittoon oikeuteni
Synnyinmaalleni, mun kuuluu lauluni,
mä uskon voittoon oikeuteni."

Välillä keskustelumme oli totisempaa, kyselimme evakkoon lähdöstä, sota-ajasta ym. näiltä Karjalan "tytöiltä". Ihmeen paljon he muistavat tapahtumia, vaikka he ovat silloin olleet lapsia, 10v. molemmin puolin. Siiri oli löytänyt kätköistään kaksi kaunista runoa, jotka hän oli kirjoittanut vihkoonsa lapsen käsialallaan vuonna 1945. Hän oli kirjoittanut ne nyt uudelleen ja halusi, että luemme ne. Toinen oli Karjalan kaipaus, kirjoittanut Juho Salokannel, Päivi lausui sen. Toinen oli Rauhan tullessa, kirjoittanut Aino Annikki Ratavaara, tämän lausui Esa. Tuskin meidän kenenkään silmänurkka oli kuiva, niin liikuttavia ne olivat. Me nuoremmat, jotka emme ole kokeneet näitä asioita, saimme hiukan käsitystä siitä, miten suuri se ikävä on ollut kotiseudulle. En ihmettele, kun Siiri kertoi itkun kanssa kirjoittaneen nämä ennen matkalle lähtöä. On mukavaa, kun lapsemme puolisoineen haluavat lähteä yhä uudelleen mukaan ja ovat kiinnostuneita sukujuuristaan.

Seuraavana päivänä oli mahdollisuus lähteä Valamoon. Petri ja Sanna halusivat lähteä Kammosen kalliolle. Otimme yksityisen auton ja lähdimme: he, äitini ja minä. Nyt tapasimme Nadjan ja Boriksen kaksi poikaa ja ymmärsimme että toinen heistä rakentaa siihen. Meille jäi tunne, että edelleen voimme mennä sinne syömään eväitämme.

Seuraavana aamuna oli kotiinlähtö. Tulimme Viipurin kautta Suomen puolelle. Ruokailimme

Matka Karjalassa kesäkuussa 2008

Kirjoittanut Administrator

23.05.2010 09:57 - Viimeksi päivitetty 14.08.2012 22:13

Pyöreässä tornissa. Siellä on sitä historian havinaa. Suomen puolella porukka jakaantui taas kahteen bussiin. Kiitokset mukana olleille ja porukan kokoojille, Mairelle ja Ahtille matkan järjestelyistä.

Me Kammosen Helmin ja Antin lastenlapset, eli serkukset puolisoineen olemme kokoontuneet yhteen jo usean kerran parin vuoden välein. Viimeinen tapaamisemme oli syyskuulla 2008 matkailutilalla Korpilahdella. Tällä kertaa patikoimme kaksi kilometriä eräoppaan mukana laavulle, jossa meillä oli ruokailu nokipannukahveineen. On mukavaa vaihtaa kuulumisia, muistella yhteisiä lapsuusaikoja ja leikkiä seuraleikkejä. Mika ja Jouni ovat aina tehneet tietokilpailun. Kyykkäpeli meidän pitäisi opetella!

Olen ylpeä karjalaisista sukujuuristani. Vasta vanhemmiten näitä asioita osaa arvostaa.

Anja Siltala Kurikasta